

1 Aktuální stav výzkumu a vymezení předmětné oblasti

1.1 Současné trendy v Business Intelligence

Poradenská společnost BARC provedla v roce 2016 výzkum vnímání důležitosti jednotlivých trendů v oblasti Business Intelligence. Pět z nejvýznamnějších trendů spolu velice úzce souvisí a mají jeden společný cíl – poskytnout business uživateli podklady pro rozhodování rychleji a ve vyšší kvalitě, než se dařilo v minulosti. Konkrétně jde o Master Data / Data Quality management, Agilní BI vývoj, Self-service BI, Data Discovery / Visualisation a Data Governance. Tento směr vývoje Business Intelligence potvrzuje i společnost Gartner ve svém Magickém kvadrantu pro Business Intelligence a analytické platformy z února 2016.

1.2 Metadata v Business Intelligence

Ačkoliv metadata nesouvisejí pouze s oblastí Business Intelligence, hrají zde významnou roli, jelikož právě v této oblasti dochází k integraci, analýze a využití dat z celé organizace. Aby mohla být tato data úspěšně využita v rozhodovacím procesu, je nutné, aby jejich uživatel měl jasnou představu o tom, jaký je význam a kvalita jím využívaných datových podkladů. Tento požadavek získává na důležitosti v kontextu současných trendů, kdy samotní business uživatelé mají k dispozici prostředky pro zpracování těchto dat a jejich vzájemnou kombinaci.

Za zásadní zjištění vyplývající z aktuálních výzkumů považují následující:

- Kvalita a využití metadat určených pro koncové uživatele ovlivňuje jejich postoj vůči datům v datovém skladu a má v konečném důsledku dopad na míru jeho využití těmito uživateli.
- Techničtí odborníci vyvíjející datové sklady věří, že zásadní pro business uživatele jsou definiční metadata, zatímco tito uživatelé označili za nejpřínosnější metadata datové kvality.
- Koncoví uživatelé nejsou s metadaty, která mají k dispozici, plně spokojeni.
- Metadata mají na postoj koncových uživatelů k datům v datovém skladu podobný dopad, jako vnímaná kvalita poskytnutých školení, využitelnost BI nástrojů a vlastní datová kvalita.

1.3 Self-service reporting

Jednou z definic Self-service Business Intelligence je *“koncoví uživatelé navrhující a využívající své vlastní reporty a analýzy v rámci schválené a podporované architektury a portfolia nástrojů”*. Aktuální stav oblasti zřejmě nejlépe shrnuje následující tabulka, která stručně uvádí přínosy self-service reportingu a problémy, které s sebou jeho využití v současnosti přináší:

Přínosy	Problémy
Krátký čas potřebný k vývoji	Nízké porozumění analyzovaným datům
Flexibilita; posun od konzumace k objevování	Nevhodný formát vstupních dat
Možnost analýzy dat uživateli s vyšším porozuměním businessu	Velké množství času vynaloženo na přípravu a čištění dat
Podpora včasného rozhodování	Nevhodné transformace a spojování datasetů
Snadné použití	Nepřesné a nekonzistentní výsledky
Decentralizace vývoje; snížení počtu požadavků na BI/IT týmy	Nedostatek znalostí pro přípravu podkladů pro podporu rozhodování
	Nedůvěra v kvalitu dat

1.4 Shrnutí

Je patrné, že Self-service reporting, který je jedním ze současných trendů BI, řeší aktuální problémy v této oblasti. Stejně tak však z výzkumu vyplývá, že při jeho využití v praxi je nutné řešit řadu problémů. Ačkoliv se přístupy jednotlivých autorů různí, obvykle je spojuje rozpoznání potřeby existence metadat. V kontrastu k tomu jsou zjištění z výzkumů na téma metadat, které odhalily jejich obecný význam a dopad v Business Intelligence a zároveň i poměrně neutěšenou situaci v praxi, kdy metadata neodpovídají potřebám uživatelů. Zároveň se zdá být nezbytné celé prostředí podpořit vhodnými principy a standardy řízení, tzv. Data Governance. Jak těmito principy a standardy, tak potřebou metadat, jejich řízení a správy a využití v SSBI se zabývám ve své disertační práci. Vzhledem k podstatě nástrojů pro Self-service reporting a rizikům spjatých s jejich využitím považuji za vhodnou integraci metadat definičních a částečně i datové kvality do výstupů vytvořených v těchto nástrojích. Díky tomu by bylo možné snížit riziko špatné interpretace dat a připravených výstupů, eventuálně i riziko rozhodování se na základě neověřených a nekvalitních dat.

2 Cíle a výstupy disertační práce

1. Vymezení metadatově řízeného Self-service reportingu
2. Navržení metodiky pro návrh datového tržiště vhodného pro Self-service reporting
3. Určení jaká businessová metadata vztahující se k obsahu datového tržiště pro Self-service reporting by měla existovat
4. Stanovení funkčních požadavků na nástroj pro Self-service reporting pomocí kterého bude možné plně využít navržený koncept
5. Definování relevantních objektů, rolí a procesů data governance

3 Pracovní hypotézy disertační práce

1. Není využito plného potenciálu Self-service reportingu. Mezi důvody spadá:
 - 1.1. Data o potřebných aspektech činnosti organizace nejsou k dispozici.
 - 1.2. Data jsou k dispozici v nevhodné podobě (pro Self-service reporting).
 - 1.3. Data jsou k dispozici s neznámou kvalitou.
 - 1.4. Není přesně známý význam zpracovávaných dat.
 - 1.5. Není znám přesný význam a kvalita výstupu (důsledek předchozích bodů).
2. Problémy s dostupností a kvalitou dat lze (částečně) odstranit vhodně namodelovaným datovým tržištěm v podnikovém skladu s řízenou kvalitou dat.
3. Problémy s významem lze odstranit pomocí evidence business metadat (minimálně) ke zmíněnému tržišti a eventuálně jejich integrací do prezentačního nástroje / výstupu.

4 Metody zvolené pro dosažení definovaných cílů

1. Analýza předmětné oblasti na základě sběru, klasifikace a syntézy informací z monografií, vědeckých článků a jiných relevantních dokumentů dostupných z důvěryhodných zdrojů.
2. Kvalitativní výzkum využití nástrojů pro Self-service reporting za účelem odhalení současných problémů. Získané informace budou použity jako vstup do návrhu řešeného konceptu a pro ověření hypotézy 1.
3. Případová studie za účelem změření aplikovatelnosti a dopadu navrženého konceptu, ověření hypotéz 2 a 3.